

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

Незадекларована праця не підтримує ЗСУ!

На початок 2022 року близько 3 млн працівників працювали без оформлення трудових відносин. За умови виплати заробітної плати хоча б на рівні мінімальної – це майже 100 мільярдів гривень податків та зборів на рік, які можуть бути направлені на захист нашої держави.

Пам'ятайте! Україна бореться з окупантами не лише зброєю, а й своєю працею, яка має бути задекларованою!

Той, хто уникає сплати податків, – не підтримує наших захисників!

Подання фізичною особою – платником податків інформації про податкову адресу (місце проживання)

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Дані про місце проживання фізичних осіб є обов'язковими і мають суттєве значення для реєстрації та обліку платників податків, оскільки відповідно до ст. 45 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) податковою адресою платника податків – фізичної особи визнається місце її проживання, за яким вона береться на облік як платник податків у контролюючому органі.

Згідно з вимогами статей 63 та 70 Кодексу всі фізичні особи – платники податків та зборів реєструються у контролюючих органах шляхом включення відомостей про них до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків (далі – Державний реєстр) у порядку, визначеному цим Кодексом.

Порядок реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі визначено Положенням про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 29.09.2017 № 822, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 25.10.2017 за № 1306/31174, із змінами та доповненнями (далі – Положення).

Відповідно до пункту 70.2 статті 70 Кодексу інформація про місце проживання особи вказується платником при заповненні Облікової картки фізичної особи – платника податків або Повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) на момент реєстрації у Державному реєстрі або в окремому реєстрі Державного реєстру.

Також, відповідно пункту 70.7 статті 70 Кодексу фізичні особи – платники податків зобов'язані подавати контролюючим органам відомості про зміну своїх даних, які вносяться до облікової картки або повідомлення (*у т.ч. про зміну місця проживання*) протягом місяця з дня виникнення таких змін шляхом подання відповідної заяви.

Розділом III Положення встановлено вимоги до документів, які подаються фізичними особами для проведення реєстрації, внесення змін, отримання картки платника податків або відомостей з Державного реєстру.

Згідно з пунктом 1 розділу III Положення для проведення реєстрації, внесення змін, отримання картки платника податків або відомостей з Державного реєстру використовуються дані документа, що посвідчує особу:

Для підтвердження інформації про задеклароване (зареєстроване) місце проживання (перебування) особа подає один з таких документів:

- витяг з реєстру територіальної громади;
- паспорт, виготовлений у формі книжечки;
- тимчасове посвідчення громадянина України.

Для підтвердження факту внутрішнього переміщення і взяття на облік внутрішньо переміщеної особи така особа подає довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи відповідно до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 509 (із змінами).

Відповідно до пункту 5 розділу III Положення до Облікової картки (Повідомлення, Заяви про внесення змін) вноситься інформація, зокрема про задеклароване (зареєстроване) місце проживання (перебування).

Законом України від 05 листопада 2021 року № 1871-IX «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні» (із змінами) (далі – Закон) врегульовано питання надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні.

Порядок декларування та реєстрації місця проживання (перебування), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2022 року № 265 (із змінами), визначає механізм здійснення декларування/реєстрації місця проживання (перебування), зміни місця проживання, зняття із задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування), скасування декларування/реєстрації місця проживання (перебування), а також встановлює форми необхідних для цього документів.

Трудовий та цивільно-правовий договори: яка різниця?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що трудовий договір – це угода між найманим працівником і роботодавцем. Останнім може бути компанія, ФОП і навіть фізична особа, яка наймає водія або няню.

За трудовим договором ви зобов'язуєтеся виконувати роботу, зазначену в договорі, а роботодавець – виплачувати за це заробітну плату й забезпечувати гідні й безпечні умови праці, передбачені законодавством про працю. Вам мають надати робоче місце, обладнання, засоби індивідуального захисту тощо.

Важливо! Трудовий договір регулює процес виконання роботи за певною спеціальністю, кваліфікацією чи посадою, а також вимагає дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку.

З одного боку, найманий працівник залежить від роботодавця. Якщо ви хочете взяти відпустку, залишитися вдома за сімейними обставинами, піти до лікаря протягом робочого дня – маєте отримати дозвіл керівника.

З іншого – працівник має низку соціальних і трудових гарантій:

- регулярна оплата праці – щонайменше двічі на місяць;
- нормований робочий час;
- лікарняні;
- оплачувані вихідні й відпустки;
- захист від незаконного звільнення тощо.

За цивільно – правовим договором (угодою) немає роботодавців і працівників. Є виконавець, який зобов'язується виконати певну роботу або надати послугу, і замовник, який приймає роботу й оплачує її.

Такі взаємовідносини можуть укладатися між будь-якими юридичними або фізичними особами і регулюються Цивільним кодексом України. На них не поширюється дія трудового законодавства.

Предметом договору є кінцевий результат, а не процес його досягнення. Обидві сторони – незалежні й рівноправні. Замовник не має піклуватися про умови праці, надавати робоче місце й обладнання, оплачувати лікарняні. Виконавець самостійно організовує роботу і відповідає за її вчасне виконання.

Розмір винагороди й термін оплати визначаються угодою сторін, а не законодавством.

Зазвичай цивільно-правовий договір укладається для виконання разових, а не систематичних робіт.

До уваги платників податків!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що 06 травня 2023 року набув чинності Закон України від 11 квітня 2023 року № 3050-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» (далі – Закон № 3050), яким змінено механізм визначення Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією (далі – Перелік).

Згідно з Законом № 3050 Перелік визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України (далі – КМУ) порядку (п.п. 69.22 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755 (далі – ПКУ)).

Постанова КМУ від 06 грудня 2022 року № 1364 (далі – Постанова № 1364) визначає деякі питання формування Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією. Зокрема, п. 1 Постанови № 1364 визначається орган виконавчої влади (Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій), якому делегуються повноваження щодо затвердження Переліку, а також визначаються складові Переліку, вимоги до формату територій, за якими ці території відображаються у Переліку, та затверджена форма переліку територій.

Враховуючи зазначене, у контексті Закону № 3050 Постанова № 1364 може вважатися такою, що встановила порядок визначення Переліку територій.

У зв'язку з цим Перелік, затверджений наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.12.2022 за № 1668/39004 (далі – Наказ № 309), може застосовуватися при справлянні податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на відповідних територіях.

Для цілей справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у 2022 році Наказ № 309 застосовується у частині наявності певної території у Переліку, затвердженому наказом № 309 у чинній редакції (зі змінами). Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації не враховуються.

Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації у 2023 році визначаються відповідно до даних Переліку, затвердженого наказом № 309 у чинній редакції (зі змінами).

Наказом № 309 у розд. I Переліку затверджені території можливих бойових дій (п. 1 розд. I Переліку), території активних бойових дій (п. 2 розд. I Переліку) та території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси (п. 3 розд. I Переліку), а у розд. II Переліку затверджені тимчасово окуповані російською федерацією території України.

Враховуючи зазначене, для цілей справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до п.п. 69.22 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ застосовується тільки:

- території активних бойових дій (п. 2 розд. I Переліку),
- територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси (п. 3 розд. I Переліку),
- тимчасово окуповані Російською федерацією території України (розд. II Переліку).

Водночас зазначаємо, що відповідно до п.п. 69.22 п. 69 підрозд.10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ з урахуванням норм постанови КМУ від 30 квітня 2024 року № 485 «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 року № 1364» за об'єкти оподаткування, розташовані на території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не нараховуються та не сплачуються, починаючи з 01.05.2024 до останнього числа місяця, у якому завершено бойові дії або тимчасову окупацію на відповідній території.

Рентна плата: на Дніпропетровщині профільні галузі забезпечили позитивну динаміку надходжень до місцевих бюджетів

Протягом чотирьох місяців поточного року надходження рентної плати до місцевих бюджетів Дніпропетровщини мають позитивну динаміку.

Так, зокрема:

- за видобування залізних руд до місцевих бюджетів спрямовано понад 393,6 млн грн, що у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на понад 322,6 млн грн більше, темп росту – 554,2 відсотки;

- за користування надрами місцеві бюджети поповнились майже на 16,0 млн грн, що майже на 11,0 млн грн більше минулорічного показника відповідного періода, темп росту склав 320 відсотків;

- за використання рибних ресурсів місцеві бюджети отримали понад 1,6 млн грн, порівняно з січнем – квітнем 2023 року надходження виросли на понад 1,3 млн грн, темп росту – 501,8 відсотків;

- за використання лісових ресурсів до місцевих бюджетів надійшло 215,5 тис. грн, що на 15,7 тис. грн, або майже на 8 відс. більше ніж у січні – квітні 2023 року.

Надання об'єктів нерухомості в оренду фізичній особі, яка не є самозайнятою особою: що з ПДФО?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, якщо орендар нерухомого майна є фізичною особою, яка не є самозайнятою особою, особою, відповідальною за нарахування та сплату (перерахування) податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) до бюджету, є платник податку – орендодавець.

При цьому:

а) такий орендодавець самостійно нараховує та сплачує ПДФО до бюджету в строки, встановлені Податковим кодексом України (далі – Кодекс) для квартального звітного (податкового) періоду, а саме: протягом 40 календарних днів, після останнього дня такого звітного (податкового) кварталу, сума отриманого доходу, сума сплаченого протягом звітного податкового року ПДФО та податкового зобов'язання за результатами такого року відображаються у річній податковій декларації про майновий стан і доходи;

б) у разі вчинення нотаріальної дії щодо посвідчення договору оренди об'єктів нерухомості нотаріус зобов'язаний надіслати інформацію про такий договір контролюючому органу за податковою адресою платника ПДФО – орендодавця за формою та у спосіб, встановлені Кабінетом Міністрів України (*постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1242 «Про затвердження зразка повідомлення про нотаріальне посвідчення договору оренди об'єктів нерухомості»*).

За порушення порядку та/або строків подання зазначеної інформації нотаріус несе відповідальність, передбачену ст. 119 прим.1 Кодексу.

Норми встановлені п.п. 170.1.5 п. 170.1 ст. 170 Кодексу.

Як формуються податкові зобов'язання з ПДВ туристичним оператором при отриманні попередньої (авансової) оплати, якщо витрати туристичного оператора ще остаточно не сформовані?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до п. 207.2 ст. 207 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) базою оподаткування в разі проведення операцій з постачання туристичним оператором туристичного продукту (туристичної послуги), призначеного для його споживання (отримання) на території України, є винагорода, яка визначається як різниця між вартістю поставленого ним туристичного продукту (туристичної послуги) та вартістю витрат, понесених таким туристичним оператором внаслідок придбання (створення) такого туристичного продукту (туристичної послуги).

Базою оподаткування в разі проведення операцій з постачання на території України туристичним оператором туристичного продукту (туристичної послуги), призначеного для його споживання (отримання) за межами території України, є винагорода, яка визначається як різниця між вартістю поставленого ним туристичного продукту (туристичної послуги) та вартістю витрат, понесених таким туристичним оператором внаслідок придбання (створення) такого туристичного продукту (туристичної послуги) (п. 207.3 ст. 207 ПКУ).

Датою виникнення податкових зобов'язань у туристичного оператора при постачанні туристичного продукту (туристичної послуги) є дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання туристичного продукту (туристичної послуги).

Датою виникнення права на віднесення сум податку до податкового кредиту туристичного оператора при придбанні товарів/послуг, які не включаються у вартість туристичного продукту (туристичної послуги), є дата отримання товарів/послуг, підтверджена податковою накладною (п. 207.6 ст. 207 ПКУ).

Таким чином, на дату отримання туристичним оператором авансу за туристичний продукт податкові зобов'язання не формуються до моменту оформлення документа, що засвідчує факт постачання туристичного продукту (туристичної послуги).

Про повернення коштів платниками, які використовують єдиний рахунок

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до п.п. 14.1.115 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) надміру сплачені грошові зобов'язання – суми коштів, які на певну дату зараховані до відповідного бюджету або на єдиний рахунок понад нараховані суми грошових зобов'язань, граничний строк сплати яких настав на таку дату.

Помилково сплачені грошові зобов'язання – це суми коштів, які на певну дату надійшли до відповідного бюджету та/або на єдиний рахунок від юридичних осіб (їх філій, відділень, інших відокремлених підрозділів, що не мають статусу юридичної особи) або фізичних осіб (які мають статус суб'єктів підприємницької діяльності або не мають такого статусу), що не є платниками таких грошових зобов'язань, та у випадках, передбачених ст. 35 прим. 1 «Єдиний рахунок» ПКУ (п.п. 14.1.182 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Положення п. 35 прим. 1.8 ст. 35 прим. 1 ПКУ не позбавляють платника податків права на повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань і пені у порядку, визначеному ст. 43 ПКУ.

Обов'язковою умовою для здійснення повернення сум грошового зобов'язання та пені є подання платником податків заяви про таке повернення (крім повернення надміру утриманих (сплачених) сум податку з доходів фізичних осіб, які повертаються контролюючим органом на підставі поданої платником податків податкової декларації за звітний календарний рік за результатами проведення перерахунку його загального річного оподатковуваного доходу) протягом 1095 днів від дня виникнення помилково та/або надміру сплаченої суми та/або пені (п. 43.3 ст. 43 ПКУ).

Платник податків подає заяву про повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені (далі – Заява) у довільній формі, в якій зазначає напрям перерахування коштів: на рахунок платника податків у банку, небанківському надавачу платіжних послуг; на єдиний рахунок (у разі його використання); на погашення грошового зобов'язання та/або податкового боргу з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, незалежно від виду бюджету; повернення у готівковій формі коштів у разі відсутності у платника податків рахунку в банку, небанківському надавачу платіжних послуг (п. 43.4 ст. 43 ПКУ).

Платником податків, який включений до реєстру платників, які використовують єдиний рахунок, відповідно до абзацу другого п. 1 розд. II Порядку інформаційної взаємодії Державної податкової служби України, її територіальних органів, Державної казначейської служби України, її територіальних органів, місцевих фінансових органів у процесі повернення (перерахування) платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 11.02.2019 № 60 (із змінами), Заява подається до територіального органу ДПС за основним місцем обліку такого платника виключно в електронній формі через сервіс «Електронний кабінет», що функціонує відповідно до ст. 42 прим. 1 ПКУ, з дотриманням вимог законодавства у сферах захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах, електронних довірчих послуг та електронного документообігу (ідентифікатор форми J/F13020).

Отже, платник податків (включений до реєстру платників, які використовують єдиний рахунок) в Заяві за ідентифікатором форми J/F13020 може зазначити один з таких напрямів перерахування:

- на єдиний рахунок;
- на рахунок платника податків у банку, небанківському надавачу платіжних послуг.

Розрахунок суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для фізичних осіб

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п.п. 266.4.1 п. 266.4 ст. 266 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) база оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи платника податку, зменшується:

- а) для квартири/квартир незалежно від їх кількості – на 60 кв. метрів;
- б) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості – на 120 кв. метрів;
- в) для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), – на 180 кв. метрів.

Згідно з п.п. 266.7.1 п. 266.7 ст. 266 ПКУ обчислення суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника житлової нерухомості у такому порядку:

а) за наявності у власності платника податку одного об'єкта житлової нерухомості, в тому числі його частки, податок обчислюється, виходячи з бази оподаткування, зменшеної відповідно до підпунктів «а» або «б» п.п. 266.4.1 п. 266.4 ст. 266 ПКУ та відповідної ставки податку;

б) за наявності у власності платника податку більше одного об'єкта житлової нерухомості одного типу, в тому числі їх часток, податок обчислюється виходячи із сумарної загальної площі таких об'єктів зменшеної відповідно до підпунктів «а» або «б» п.п. 266.4.1 п. 266.4 ст. 266 ПКУ та відповідної ставки податку;

в) за наявності у власності платника податку об'єктів житлової нерухомості різних видів, у тому числі їх часток, податок обчислюється виходячи із сумарної загальної площі таких об'єктів, зменшеної відповідно до п.п. «в» п.п. 266.4.1 п. 266.4 ст. 266 ПКУ та відповідної ставки податку;

г) сума податку, обчислена з урахуванням підпунктів «б» і «в» п.п. 266.7.1 п. 266.7 ст. 266 ПКУ, розподіляється контролюючим органом пропорційно до питомої ваги загальної площі кожного з об'єктів житлової нерухомості.

Обчислення суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з об'єкта/об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості виходячи із загальної площі кожного з об'єктів нежитлової нерухомості та відповідної ставки податку.

Підпунктом 266.7.1 прим. 1 п. 266.7 ст. 266 ПКУ визначено, що за наявності у власності платника податку об'єкта (об'єктів) житлової нерухомості, у тому числі його частки, що перебуває у власності фізичної чи юридичної особи – платника податку, загальна площа якого перевищує 300 кв. метрів (для квартири) та/або 500 кв. метрів (для будинку), сума податку, розрахована відповідно до підпунктів «а» – «г» п.п. 266.7.1 п. 266.7 ст. 266 ПКУ, збільшується на 25000 грн. на рік за кожен такий об'єкт житлової нерухомості (його частку).

Підпунктом 266.7.2 п. 266.7 ст. 266 ПКУ визначено, що податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, обчисленого згідно з п.п. 266.7.1 п. 266.7 ст. 266 ПКУ, разом з детальним розрахунком суми/сум податку та відповідні платіжні реквізити, зокрема, органів місцевого самоврядування за місцезнаходженням кожного з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, надсилаються платнику податку контролюючим органом у порядку, визначеному ст. 42 ПКУ, до 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком).

Податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та відповідні платіжні реквізити, визначені в абзаці першому п.п. 266.7.2 п. 266.7 ст. 266 ПКУ, що надсилаються платнику податку, повинні містити щодо кожного з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, зокрема, але не виключно, інформацію про адресу місцезнаходження об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості, його площу, ставки та надані фізичним особам пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Щодо нововведеного (нововведеного) об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості податок сплачується фізичною особою – платником починаючи з місяця, в якому виникло право власності на такий об'єкт.

Контролюючі органи за місцем проживання (реєстрації) платників податку в десятиденний строк інформують відповідні контролюючі органи за місцезнаходженням об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості про надіслані (вручені) платнику податку податкові повідомлення-рішення про сплату податку у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Деякі особливості обчислення військового збору

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що згідно зі ст. 163 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) об'єктом оподаткування військовим збором платника податку на доходи фізичних осіб (податок) – резидента (нерезидента) є, зокрема, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

При цьому ст. 23 Кодексу передбачено, що базою оподаткування визнаються конкретні вартісні, фізичні або інші характеристики певного об'єкта оподаткування.

База оподаткування – це фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання.

База оподаткування і порядок її визначення встановлюються Кодексом для кожного податку окремо.

При цьому у випадках, передбачених Кодексом, один об'єкт оподаткування може утворювати кілька баз оподаткування для різних податків.

У випадках, передбачених Кодексом, конкретна вартісна, фізична або інша характеристика певного об'єкта оподаткування може бути базою оподаткування для різних податків.

Водночас зауважуємо, що ст. 164 Кодексу встановлено особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб для доходів у негрошовій формі, а саме: базою оподаткування цим податком є вартість такого доходу, розрахована за звичайними цінами, правила визначення яких встановлені згідно з Кодексом, помножена на коефіцієнт, який обчислюється за формулою, визначеною п. 164.5 ст. 164 Кодексу, а саме:

$$K = 100 : (100 - Sp)$$
, де K – коефіцієнт; Sp – ставка податку, встановлена для таких доходів на момент їх нарахування.

Тобто для обчислення коефіцієнту застосовується виключно ставка податку, а не збору, а отже відсутні законодавчі підстави для застосування коефіцієнту при нарахуванні військового збору на доходи у негрошовій формі.

Крім того, відповідно до п. 164.6 ст. 164 Кодексу під час нарахування доходів у формі заробітної плати база оподаткування податком на доходи фізичних осіб визначається як нарахована заробітна плата, зменшена на суму страхових внесків до Накопичувального фонду, а у випадках, передбачених законом, – обов'язкових страхових внесків до недержавного пенсійного фонду, які відповідно до закону сплачуються за рахунок заробітної плати працівника, а також на суму податкової соціальної пільги за її наявності.

Враховуючи викладене та зважаючи на те, що положеннями п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу прямо не встановлено порядок визначення бази оподаткування для військового збору, зокрема з урахуванням особливостей, встановлених у пунктах 164.5 та 164.6 ст. 164 розділу IV Кодексу для податку на доходи фізичних осіб, то визначення податковими агентами бази оподаткування військовим збором здійснюється без застосування положень пунктів 164.5 та 164.6 ст. 164 Кодексу.

Оновлено «Єдине вікно подання електронної звітності»

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що оновлено спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності» до версії 1.32.5.0 станом на 24.05.2024 (<https://tax.gov.ua/elektronna-zvitnist/spetsializovane-klientske-program/>). Даний комплект програмного забезпечення включає в себе зміни та доповнення з 23.12.2023 року по 24.05.2024 року включно та встановлюється тільки на релізи Системи версії 1.32.*, при цьому всі персональні довідники та налаштування користувача залишаються незмінними.

Перелік змін та доповнень (версія 1.32.5.0) (станом на 24.05.2024):

Додано нові версії документів:

- На виконання наказу Міністерства фінансів України від 18.03.2024 року № 133 «Про затвердження Змін до Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами»:
- F/J 1391104 – Повідомлення про надання інформації щодо кваліфікованого або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.
2. На виконання наказу Міністерства фінансів України від 17.07.2023 року № 396:
- J1315405 – Заява нерезидента (для іноземної юридичної компанії, організації або її відокремленого підрозділу). Форма № 1-ОПН;
- J1312106 – Заява (для юридичних осіб та відокремлених підрозділів). Форма № 1-ОПП;
- F1314104 – Заява (для осіб, які провадять незалежну професійну діяльність). Форма № 5-ОПП;
- F/J 1314202 – Заява про ліквідацію або реорганізацію платника податків. Форма № 8-ОПП.
3. На виконання наказу Міністерства фінансів України від 30 серпня 2023 року № 468 (із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 20 вересня 2023 року № 505):
- J1308701 – Заява про взяття на облік / зняття з обліку Підзвітної Фінансової Установи / внесення змін до відомостей про Підзвітну Фінансову Установу;
- J1408701 – Рішення про зняття / про відмову у знятті з обліку Підзвітної Фінансової Установи.
4. З метою забезпечення реалізації норм Постанови Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 року № 440, зі змінами, які внесені постановами Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року № 423 та від 16 грудня 2020 року № 1270:
- J1405001 – Витяг з Реєстру неприбуткових установ та організацій;
- J1410001 – Повідомлення про відсутність відомостей про платника у Реєстрі неприбуткових установ та організацій.
5. На виконання наказу Міністерства фінансів України від 25.08.2022 року № 255:
- F/J 0206706 – Довідка про прогнозований обсяг потреби в спирті етилового для виготовлення окремих видів продукції;
- F/J 0206806 – Довідка про цільове використання спирту етилового.

Способи врегулювання платником податкового боргу

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п.п. 14.1.175 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податковий борг – це сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений ПКУ строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному ПКУ.

Одним із способів врегулювання податкового боргу можуть бути:

1. *Погашення (сплата) податкового боргу.*
Інформацію про наявність (відсутність) податкового боргу платник може отримати, скориставшись Електронним кабінетом. Так, платник податків має доступ до своїх особових рахунків зі сплати податків, зборів та платежів у меню «Стан розрахунків з бюджетом» приватної частини Електронного кабінету. У разі звернення до зазначеного меню станом на момент звернення відображається зведена інформація по кожному виду платежу, зокрема податковий борг.
Перерахувати кошти до бюджету в рахунок погашення податкового боргу можливо через надавача платіжних послуг на підставі платіжної інструкції.

2. *Оскарження зобов'язання або суми податкового боргу.*

За наявності підстав вважати, що сума грошового (податкового) зобов'язання або податкового боргу, платник має можливість оскаржити її безпосередньо до податкового органу.

Якщо суму не буде скасовано в результаті оскарження, то така сума підлягає погашенню (сплаті) або її можна оскаржити у судовому порядку.

3. *Зміна строку сплати зобов'язання на більш пізній строк.*

За наявності загрози виникнення або накопичення податкового боргу існує можливість змінити встановлений податковим законодавством строк сплати зобов'язання на більш пізній строк шляхом розстрочення та/або відстрочення.

Для цього необхідно:

- звернутись до податкового органу з заявою, підтвердити своє фінансове становище та можливість повернення таких коштів. Податковий орган за достатності підстав може прийняти рішення про розстрочення/відстрочення;

- укласти договір з контролюючим органом та сплачувати чергові частки податкових зобов'язань згідно з графіком (за користування розстроченням/відстроченням сплачуються проценти).

4. *Санація та реструктуризація.*

Погашення податкового боргу чи його частини можливо здійснити у межах судових процедур санації боржника (юридичної особи) чи реструктуризації боргів боржника (фізичної особи) відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства.

Заходами, які містять план санації боржника чи реструктуризації боргів боржника можуть бути: відстрочення, розстрочення або прощення (списання) податкового боргу чи його частини.

ПРО/ПРРО: особливості продажу певних видів товару ФОПами - платниками єдиного податку

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що фізичні особи – підприємці, які є платниками єдиного податку, зобов'язані вести облік товарів за формою затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 03 вересня 2021 року № 496 «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 02 листопада 2021 року за № 1411/37033), якщо вони провадять діяльність з реалізації:

- технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;
- лікарських засобів;
- виробів медичного призначення;
- ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння.

Нерухоме майно знаходиться у користуванні на праві довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання на нерухоме майно: що з оподаткуванням?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

У зв'язку з внесенням змін до Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) в частині визначення майнових відносин (цивільних відносин), пов'язаних із довірчою власністю як способом забезпечення виконання зобов'язання за кредитним договором, виникають питання щодо оподаткування нерухомого майна, яке знаходиться у користуванні на праві довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання на нерухоме майно.

Згідно із частинами другою та третьою статті 597¹ ЦКУ право довірчої власності як спосіб забезпечення виконання зобов'язань (далі – довірча власність) є різновидом права власності на майно, за яким кредитор, який отримав майно у довірчу власність (довірчий власник), не має права самостійно відчужувати таке майно, крім як для звернення стягнення на нього, а також викупу його для суспільних потреб у порядку, встановленому законом.

З моменту встановлення довірчої власності право власності особи, яка передала своє майно у довірчу власність, припиняється.

Відповідно до частини другої статті 316 ЦКУ право довірчої власності, яке виникає внаслідок закону або договору, є особливим видом права власності.

Частиною п'ятою статті 597³ ЦКУ регламентовано, що довірча власність на нерухоме майно виникає з моменту її реєстрації у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Згідно з пунктами 1, 2 частини першої статті 4 Закону України від 01 липня 2004 року № 1952-IV «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (із змінами) визначено, що державній реєстрації прав підлягають:

- право власності та право довірчої власності як спосіб забезпечення виконання зобов'язання на нерухоме майно, об'єкт незавершеного будівництва, право довірчої власності як спосіб забезпечення виконання зобов'язання на майбутній об'єкт нерухомості;
- речові права на нерухоме майно, похідні від права власності;
- право користування (сервітут);

- право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис);
- право забудови земельної ділянки (суперфіцій);
- право господарського відання;
- право оперативного управління;
- право постійного користування та право оренди (суборенди) земельної ділянки (крім права оренди земельної ділянки, переданої в оренду відповідно до пункту 27 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України, а також права оренди, яке виникло при передачі земельних ділянок в оренду постійним користувачем, емфітевтом у випадках, визначених підпунктом 8 пункту 27 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України);
- право користування (найму, оренди) будівлею або іншою капітальною спорудою (їх окремою частиною), що виникає на підставі договору найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди (їх окремої частини), укладеного на строк не менш як три роки;
- право довірчої власності на отриманий в управління об'єкт нерухомого майна, об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості;
- інші речові права відповідно до закону.

Відповідно до підпункту 266.1.1 пункту 266.1 статті 266 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) власники об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості є платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Власники земельних ділянок є платниками земельного податку, підставою для його нарахування є, зокрема, дані Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (підпункт 269.1.1.1 підпункту 269.1.1 пункту 269.1 статті 269, підпункт «б» пункту 286.1 статті 286 Кодексу).

Враховуючи зазначене, суб'єкти, за якими у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно зареєстровано право довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання на нерухоме майно, у т. ч. за кредитним договором, є платниками земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Податкова знижка: до кінця поточного року можна засвідчити свої витрати, щоб повернути частину коштів за 2023 рік

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що фізичні особи мають можливість отримати податкову знижку за витратами, здійсненими у 2023 році.

Для цього по 31 грудня 2024 року включно необхідно подати річну податкову декларацію про майновий стан і доходи (далі – податкова декларація).

Звертаємо увагу, що право на отримання податкової знижки не переноситься на наступний рік. Тобто засвідчити свої витрати, аби повернути частину коштів за 2023 рік, можна лише до кінця поточного року.

Податкову знижку за витратами 2024 року фізичні особи зможуть отримати у 2025 році.

Право на податкову знижку визначено ст. 166 Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, – це документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку на доходи фізичних осіб (податок) – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати та/або у вигляді дивідендів, у випадках, визначених Кодексом (п.п. 14.1.170 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Загальна сума податкової знижки, нарахована платнику податку у звітному податковому році, не може перевищувати суму річного загального оподатковуваного доходу платника податку, нарахованого як заробітна плата, зменшена з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 Кодексу, крім випадку, визначеного п.п. 166.4.4 п. 166.4 ст. 166 Кодексу.

До податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтвержені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема, квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача)), а також копіями договорів за їх наявності, в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги) (п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 Кодексу). Копії зазначених у п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 Кодексу документів (крім електронних розрахункових документів) надаються разом з податковою декларацією, а оригінали цих документів не надсилаються контролюючому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку давності, встановленого Кодексом (абзац перший п.п. 166.2.2 п. 166.2 ст. 166 Кодексу).

До податкової знижки можна включити витрати, зокрема:

- частину суми процентів, сплачених за користування іпотечним житловим кредитом;
- пожертвування або благодійні внески неприбутковим організаціям;
- сума коштів, сплачених на користь вітчизняних закладів освіти для компенсації вартості навчання;
- страхові платежі за договором довгострокового навчання;
- суми витрат на оплату допоміжних репродуктивних технологій;
- суми витрат на оплату вартості державних послуг, пов'язаних з усиновленням дитини;

- суми коштів, сплачених у зв'язку із переобладнанням транспортного засобу;
- суми витрат у вигляді орендної плати (для внутрішньо переміщених осіб);
- суми витрат на лікування гострої респіраторної хвороби COVID-19;
- суми витрат на придбання акцій, емітентом яких є юридична особа, яка набула статус резидента Дія Сіті.

З метою отримання права на податкову знижку платник податків подає податкову декларацію до контролюючого органу, в якому перебуває на обліку.

Податкова декларація подається за вибором платника податків, якщо інше не передбачено Кодексом, в один із таких способів:

- а) особисто платником податків або уповноваженою на це особою;
- б) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- в) засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» (із змінами) та від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги» (із змінами).

До уваги резидентів Дія Сіті!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що відповідно до п.п. 14.1.282 прим. 1 п. 14.1 ст. 14 ПКУ Податкового кодексу України (далі – ПКУ) резидент Дія Сіті – це платник податку, що сплачує податок на прибуток підприємств на особливих умовах (далі – резидент Дія Сіті – платник податку на особливих умовах), – резидент Дія Сіті, який у порядку, передбаченому п. 141.10 ст. 141 ПКУ, обрав або перейшов на відповідний режим оподаткування. Резиденти Дія Сіті, які не обрали (не перейшли) на відповідний режим оподаткування, сплачують податок на прибуток підприємств на загальних підставах та вважаються резидентами Дія Сіті, що не є платниками податку на особливих умовах.

Статтею 9 Закону України від 15 липня 2021 року № 1667-IX «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (із змінами) (далі – Закон № 1667) визначено підстави втрати юридичною особою статусу резидента Дія Сіті.

Відповідно до п.п. 137.10.8 п. 137.10 ст. 137 ПКУ платник податку, який був резидентом Дія Сіті – платником податку на особливих умовах, зобов'язаний перейти до сплати податку на прибуток підприємств на загальних підставах починаючи з:

а) першого числа року, наступного за податковим (звітним) роком, в якому резидент Дія Сіті не відповідав вимогам п. 4 частини першої ст. 5 Закону № 1667, незалежно від дати внесення до реєстру Дія Сіті запису про втрату платником податку статусу резидента Дія Сіті;

б) першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому до реєстру Дія Сіті внесено запис про втрату платником податку статусу резидента Дія Сіті з інших підстав, передбачених Законом № 1667. При цьому такий платник податку подає річну декларацію з податку на прибуток резидента Дія Сіті – платника податку на особливих умовах за податковий (звітний) період, що закінчується останнім днем кварталу, в якому до реєстру Дія Сіті внесено запис про втрату ним статусу резидента Дія Сіті.

Нормами чинного законодавства не визначено необхідності подання заяви про відмову від оподаткування резидента Дія Сіті – платника податку на прибуток підприємств на особливих умовах, у разі втрати таким платником статусу резидента Дія Сіті.

Згідно з п.п. 137.10.3 п. 137.10 ст. 137 ПКУ для резидентів Дія Сіті – платників податку на прибуток на особливих умовах базовим податковим (звітним) періодом є календарний рік.

Форма Податкової декларації з податку на прибуток підприємств затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 (із змінами) (далі – Декларація).

Таким чином, для резидентів Дія Сіті – платників податку на особливих умовах ПКУ встановлює обов'язок перейти на сплату податку на прибуток підприємств на загальних підставах у разі наявності підстав, визначених у п.п. 137.10.8 п. 137.10 ст. 137 ПКУ. При цьому залежно від встановлених обставин перехід на сплату податку на прибуток підприємств на загальних підставах може здійснюватися як з першого числа року, так і з першого числа податкового кварталу.

Платник податку, який був резидентом Дія Сіті – платником податку на особливих умовах та втратив статус резидента Дія Сіті має подати Декларацію за річний податковий (звітний) період протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року, в якому до реєстру Дія Сіті внесено запис про втрату ним статусу резидента Дія Сіті.

Сумлінність платника податків – прозора господарська діяльність

Державна податкова служба України нагадує, що при здійсненні будь-якої господарської діяльності необхідно дотримуватись вимог чинного законодавства України, оскільки це обов'язок кожного платника податків нашої держави.

Разом з тим є випадки недотримання платниками податків вимог чинного законодавства України.

Так, співробітниками територіальних підрозділів податкового аудиту ДПС у квітні 2024 року проведено понад 140 фактичних перевірок суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю побутовою технікою та електронікою. За результатами перевірок встановлено факти не проведення розрахункових операцій через РРО/ПРРО.

Як наслідок, до платників податків будуть застосовані штрафні санкції в розмірі понад 6,5 млн гривень. Державна податкова служба України зазначає, що лише сумлінне виконання платниками податків визначених законодавством обов'язків, у т.ч. із фіскалізації розрахунків, є запорукою сталого розвитку бізнесу та відсутності санкцій з боку контролюючих органів.

ДПС продовжує міжнародну співпрацю для досягнення індикаторів, визначених Національною стратегією доходів

Від сьогодні, 27 травня, розпочала роботу чергова місія Податково-бюджетного департаменту Міжнародного валютного фонду. До складу української делегації увійшли представники ДПС на чолі з в. о. Голови ДПС Тетяною Кірієнко та Міністерства фінансів України.

Відповідно до попередньо узгоджених з експертами МВФ пріоритетних напрямів робота зосереджуватиметься на реформуванні податкового адміністрування в Україні, зокрема, впровадженні реформ у рамках НСД, посиленні аналізу ризиків у ДПС та модернізації податкового аудиту.

Під час місії експертами МВФ заплановано проведення практично-орієнтованого семінару щодо роботи з аналізу ризиків.

Чи повинні ФОПи – платники єдиного податку третьої групи та ПДВ зберігати первинні документи?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що згідно з абзацом другим – четвертим п. 296.1 ст. 296 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи – підприємці), які є платниками податку на додану вартість (далі – ПДВ), ведуть облік доходів і витрат за типовою формою та в порядку, що встановлені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

При цьому фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку третьої групи ведуть облік доходів і витрат від виробництва та реалізації власної сільськогосподарської продукції окремо від обліку доходів і витрат від здійснення інших видів підприємницької діяльності.

Облік доходів та витрат може вестися в паперовому та/або електронному вигляді, у тому числі через електронний кабінет.

Вимоги п. 296.1 ст. 296 ПКУ не застосовуються платниками єдиного податку третьої групи – електронними резидентами (е-резидентами) (абзац шостий п. 296.1 ст. 296 ПКУ).

Типова форма, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами – підприємцями – платниками єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість та порядок її ведення затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2022 № 405 зі змінами та доповненнями.

Крім того, п. 12 ст. 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (із змінами) (далі – Закон № 265) встановлено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для виконання платіжної операції зобов'язані вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів, здійснювати продаж лише тих товарів (послуг), що відображені в такому обліку. Порядок та форма обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку, встановлюється центральним органом виконавчої влади, та забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. При цьому суб'єкт господарювання зобов'язаний надати контролюючим органам на початок проведення перевірки документи (у паперовій або електронній формі), що підтверджують облік та походження товарних запасів (зокрема, але не виключно, документи щодо інвентаризації товарних запасів, документи про отримання товарів від інших суб'єктів господарювання та/або документи на внутрішнє переміщення товарів, які на момент перевірки знаходяться у місті продажу (господарському об'єкті)).

Такі вимоги не поширюються на фізичних осіб – підприємців, які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками ПДВ (крім тих, які провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння).

Відповідно до абзаців першого – другого п. 44.1 ст. 44 ПКУ для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим п. 44.1 ст. 44 ПКУ.

Пунктом 44.3 ст. 44 ПКУ встановлено, що платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів та інформації, визначених п. 44.1 ст. 44 ПКУ, а також документів, пов'язаних із виконанням

вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом визначених законодавством строків, але не менше:

2555 днів – для документів та інформації, необхідних для здійснення податкового контролю відповідно до ст.ст. 39 і 39 прим. 2 ПКУ (п.п. 44.3.1 п. 44.3 ст. 44 ПКУ);

1825 днів – для первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством, що складаються, зокрема, фізичними особами – підприємцями, у тому числі такими, що обрали спрощену систему оподаткування, щодо випланих нерезиденту доходів (прибутків) із джерелом їх походження з України, що оподатковуються в порядку, визначеному п. 141.4 ст. 141 ПКУ, за винятком документів, до яких застосовується більш тривалий строк зберігання згідно з п.п. 44.3.1 п. 44.3 ст. 44 ПКУ (п.п. 44.3.2 п. 44.3 ст. 44 ПКУ);

1095 днів – для інших документів, на які не поширюються вимоги підпунктів 44.3.1 та 44.3.2 п. 44.3 ст. 44 ПКУ (п.п. 44.3.3 п. 44.3 ст. 44 ПКУ);

1095 днів – для документів, пов'язаних з виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, включаючи дозвільні документи (п.п. 44.3.4 п. 44.3 ст. 44 ПКУ).

Строки зберігання документів та інформації, визначені п. 44.3 ст. 44 ПКУ, розраховуються з дня подання податкової звітності чи іншої звітності, передбаченої ПКУ, для складення якої використовуються зазначені документи та/або інформація, а в разі її неподання – з передбаченого ПКУ граничного строку подання такої звітності, а для документів, пов'язаних з виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, – з дня здійснення відповідної господарської операції (для відповідних дозвільних документів – з дня завершення строку їх дії).

У разі ліквідації платника податків, зокрема, документи, визначені п. 44.1 ст. 44 ПКУ, за період діяльності платника податків не менш як 1825 днів, що передували даті ліквідації платника податків, у встановленому законодавством порядку передаються до архіву.

Передбачені п. 44.3 ст. 44 ПКУ строки зберігання документів та інформації продовжуються на період зупинення відліку строку давності у випадках, передбачених п. 102.3 ст. 102 ПКУ.

Отже, ст. 44 ПКУ встановлено мінімальні строки зберігання документів та інформації, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів із збільшенням цього строку при проведенні процедури оскарження у разі визначення сум зобов'язань контролюючими органами.

Слід зауважити, що п. 69.36 ст. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, встановлено, що для контролюючого органу та платників податків зупиняється відлік строку давності щодо документальних планових та позапланових перевірок, які не проводяться згідно з підпунктами 69.2 прим. 2, 69.35 прим. 1 та 69.35 прим. 2 п. 69.36 ст. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Для платників податків продовжуються строки зберігання документів та інформації, визначених п. 44.1 ст. 44 ПКУ, на період зупинення відліку строку давності, передбаченого абзацом першим п. 69.36 ст. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

За незберігання первинних документів, на підставі яких здійснювався облік доходів, та первинних документів, які підтверджують витрати на придбання товарів/послуг, до фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку третьої групи – платників ПДВ (незалежно від здійснюваних видів господарської діяльності) застосовуються штрафи відповідно до п. 121.1 ст. 121 ПКУ, зокрема, незабезпечення платником податків зберігання первинних документів з питань обчислення і сплати податків та зборів протягом установлених ст. 44 ПКУ строків їх зберігання, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень.

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 2040 гривень.

Водночас, відповідно до п.п. 69.28. п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ встановлено, що до платників податків/податкових агентів, які провадили діяльність на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України і не можуть пред'явити первинні документи, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень ст. 44 ПКУ застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності.

Особливості заповнення показників рядків 3.1.1 та 3.2.1 додатка РІ до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств за певних умов

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу на таке.

Як розраховуються показники рядків 3.1.1 та 3.2.1 додатка РІ до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, якщо в першому кварталі звітного року відображено збільшення фінансового результату на суму перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами, позиками та іншими борговими зобов'язаннями, що виникли за операціями з нерезидентами відповідно до п. 140.2 ст. 140 ПКУ, а в наступних звітних періодах звітного року є/немає такої суми перевищення?

Відповідно до абзацу першого п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається

шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які визначені відповідними положеннями ПКУ.

Для платників податку, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період перевищує 40 млн. грн., враховуючи положення п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 ПКУ, об'єкт оподаткування визначається шляхом коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, визначені відповідно до положень розд. III ПКУ.

У п. 140.1 ст. 140 ПКУ наведені різниці, які виникають при здійсненні операцій з борговими зобов'язаннями (в тому числі процентів за борговими зобов'язаннями), та умови, за якими здійснюється відповідне коригування фінансового результату до оподаткування.

Під борговими зобов'язаннями для цілей п. 140.1 ст. 140 ПКУ слід розуміти зобов'язання за будь-якими кредитами, позиками, депозитами, операціями РЕПО, зобов'язання за договорами фінансового лізингу та іншими запозиченнями незалежно від їх юридичного оформлення (абзац другий п. 140.1 ст. 140 ПКУ).

Згідно з п. 140.2 ст. 140 ПКУ для платника податку, у якого сума боргових зобов'язань, визначених п. 140.1 ст. 140 ПКУ, що виникли за операціями з нерезидентами, перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 рази, фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами, позиками та іншими борговими зобов'язаннями (крім процентів, що підлягають капіталізації відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності до моменту введення відповідного активу в експлуатацію), що виникли за операціями з нерезидентами, понад 30 відс. суми розрахованого об'єкта оподаткування податком на прибуток звітного (податкового) періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів, збільшеного на суму фінансових витрат за даними фінансової звітності та суми амортизаційних відрахувань за даними податкової звітності того самого звітного (податкового) періоду.

Сума боргових зобов'язань, що виникли за операціями з нерезидентами, та сума власного капіталу для цілей п. 140.2 ст. 140 ПКУ визначається як середнє арифметичне значень таких боргових зобов'язань та відповідно власного капіталу на початок та кінець звітного податкового періоду з урахуванням процентів, зазначених у п. 140.3 ст. 140 ПКУ.

Для цілей п. 140.2 ст. 140 ПКУ об'єкт оподаткування визначається згідно із ст. 134 ПКУ з коригуванням фінансового результату до оподаткування на усі різниці, визначені відповідно до положень цього розділу, крім:

- від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років;
- різниці, визначеної п. 140.2 ст. 140 ПКУ.

Якщо у звітному (податковому) періоді показник, розрахований відповідно до абзацу першого п. 140.2 ст. 140 ПКУ, має від'ємне значення, фінансовий результат до оподаткування збільшується на всю суму процентів, що виникли за операціями з нерезидентами, нарахованих у цьому звітному (податковому) періоді.

Пунктом 140.3 ст. 140 ПКУ встановлено, що проценти, які перевищують суму обмеження, визначеного п. 140.2 ст. 140 ПКУ, які збільшили фінансовий результат до оподаткування, зменшують фінансовий результат до оподаткування майбутніх звітних податкових періодів у сумі, зменшеній щорічно на 5 відс. від суми процентів, що залишилися не врахованими у зменшення фінансового результату до оподаткування, з урахуванням обмежень, встановлених п. 140.2 ст. 140 ПКУ.

Згідно з частиною першою ст. 13 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (із змінами) звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна фінансова звітність складається за результатами першого кварталу, першого півріччя, дев'яти місяців.

Отже, відображення різниць, які виникають при здійсненні фінансових операцій та передбачають коригування фінансового результату до оподаткування на підставі пп. 140.2, 140.3 ст. 140 ПКУ, здійснюється у рядках 3.1.1 та 3.2.1 додатка РІ «Різниці» до рядка 03 РІ Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, форма якої затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 (із змінами) (далі – додаток РІ до Декларації):

- у рядку 3.1.1 додатка РІ до Декларації відображається сума перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами, позиками та іншими борговими зобов'язаннями (крім процентів, що підлягають капіталізації відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності до моменту введення відповідного активу в експлуатацію), що виникли за операціями з нерезидентами, понад 30 відс. суми розрахованого об'єкта оподаткування податком на прибуток звітного (податкового) періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів, збільшеного на суму фінансових витрат за даними фінансової звітності та суми амортизаційних відрахувань за даними податкової звітності того самого звітного (податкового) періоду (п. 140.2 ст. 140 ПКУ);

- у рядку 3.2.1 додатка РІ до Декларації відображається сума процентів, зменшена щорічно на 5 відс., яка збільшила фінансовий результат до оподаткування минулих періодів (п. 140.3 ст. 140 ПКУ).

При цьому показники рядків 3.1.1 та 3.2.1 додатка РІ до Декларації щодо коригування фінансового результату до оподаткування відповідно до пунктів 140.2, 140.3 ст. 140 ПКУ розраховуються на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності першого кварталу, півріччя, трьох кварталів, року.

Електронний кабінет: заповнення поля «Види підприємницької діяльності у звітному періоді» податкової декларації платника єдиного податку – ФОПа

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що форма податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця затверджена наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578, із змінами (далі – Декларація).

У полі 10 «Види підприємницької діяльності у звітному періоді» розділу I «Загальні показники підприємницької діяльності» Декларації вказуються код та назва виду економічної діяльності відповідно до Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД ДК 009:2010) лише тих видів підприємницької діяльності, які фактично здійснювалися у звітному періоді платником єдиного податку.

При цьому при створенні в меню «Введення звітності» приватної частини Електронного кабінету Декларації в електронному вигляді у таблиці поля 10 такої Декларації автоматично відображаються коди та назви видів діяльності, які зазначені в реєстрі платників єдиного податку. За потреби кількість рядків може бути зменшено/збільшено шляхом видалення/додавання рядка, яке здійснюється натисканням правої кнопки миші при наведенні курсору на будь-який рядок поля 10 Декларації, в результаті чого з'явиться панель інструментів редагування рядків, яка дозволяє рядки в таблиці видаляти або додавати.

Чи включається до складу доходу ФОПа – платника єдиного податку (першої – третьої груп) грошова компенсація (відшкодування) судових витрат?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Статтею 292 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) встановлено порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої – третьої груп.

Відповідно до п.п. 1 п. 292.1 ст. 292 ПКУ доходом платника єдиного податку є: для фізичної особи - підприємця - дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Згідно з п.п. 14.1.36 п. 14.1 ст. 14 ПКУ господарська діяльність – діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами.

Суми коштів, що повертаються платнику єдиного податку, за рішенням суду як відшкодування судових витрат (судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи), не є доходом отриманим від господарської діяльності, тому такі кошти не включаються до складу доходу платників єдиного податку. При цьому такий дохід включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу такого платника як додаткове благо та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах визначених ПКУ.